

JULIOL 1996 - ANY XIV - PREU 250 PTS - NÚM 54

Llum d'Oli

P O R R E R E S

TEATRE
representació
de l'obra
e PERE CAPELLA
AMO DE SON
MAGRA

PRENSA
GRUP

Associació Cultural de Porreres

El Municipi, Torreda, Binardo Pla

PORRERES
1986
Organisme Agupació Cultural
El llibre:
Ajuntament de Porreres
Caixa de Postes 24001
Caixa de Bales 24001
Gas Troganys

LLUM D
bolletí informatiu
l'Agrupació Cultural de
Redacció: Queipo de Llano, desemi

ACP AGRUPACIÓ CULTURAL
PORRERES

Linkama - Rallye Humorístic
atrocina:
CAIXA D'ESTALVIS I
MONT DE PIETAT DE
LES BALEARS
16 D'Agost de 1977 a les

ESCACS AJEDRE
nº 2 octubre 1980
PORRERES (MALLORCA)
agrupació cultural

Organ
AGRUPACIÓ CULTURAL
PORRERES

ACTIVITATS DE L'AGRUPACIÓ	4
NOTES HISTÒRIQUES	6
EL NOSTRE PATRIMONI	10
ENTREVISTA	12
INFORMACIÓ LOCAL	14
CULTURA POPULAR	25
CREACIÓ	28
OPINIÓ	30
ESPORTS	32
I A MÉS	34

Llum d'Oli

JULIOL 1996 - N° 54
Dipòsit Legal PM 76/1979

Edita:
Agrupació Cultural de Porreres
Carrer Almoina, 67-1r.
Tel/Fax 64 71 86

Coordina:
Joana Mora i Cerdà

Consell de Redacció:
Gaspar Barceló i Barceló
Bernat Bauçà i Garau
Jaume Cerdà i Tomàs
Vicenç Mari i Sastre
Ferran Ribas i del Blanco
Bartomeu Servera i Sitjar

Col·laboradors/es:
Joan Barceló i Bauçà
Maria Barceló i Crespi
Blai Bonet
Damià Durà i Jaume
Rafael Ferrà i Martorell
Grup d'Esplai
Grup Foganya
Francesc Grimalt
Pau Mora Sitjar
Catalina Oliver i Riera
Rafel Picornell i Serra
Antoni Gornals "Pubil"
Damià Vidal

Fotografia
Foto Vidal
Vicenç Mari i Sastre
Rafel Barceló

Imprimeix
Planogràfica Balear, S.L.
Tel. 60 48 32

Els articles publicats reflecteixen
únicament l'opinió dels seus autors

25 anys...

- ...(1)...
- ...(2)...
- ...(3)...
- ...(4)...
- ...(5)...
- ...(6)...
- ...(7)...
- ...(8)...
- ...(9)...
- ...(10)...
- ...(11)...
- ...(12)...
- ...(13)...
- ...(14)...
- ...(15)...
- ...(16)...
- ...(17)...
- ...(18)...
- ...(19)...
- ...(20)...
- ...(21)...
- ...(22)...
- ...(23)...
- ...(24)...
- ...(25)...
- D'il·lusió** per dur endavant un nou projecte en el poble de Porreres d'objectius plenament **Culturals**
- Fent país**, tasca molt necessària durant tots aquests anys
- Normalitzant la nostra llengua**, que molta falta ens fa
- De cultura popular**, recercant les nostres tradicions
- de fer feina per cercar **Les nostres arrels**
- De fer poble**, dins un país molt petit i mal entès
- D'informació:** Llum d'Oli i Porreres Ràdio com a mitjans locals arrelats
- De dir les coses tal així**, sense coaccions polítiques ni socials
- De fer feina dignament**, amb els objectius clars i sense voltar
- D'estar amb tots vosaltres**, totes les vegades que ha fet falta
- De lluita per la llibertat d'expressió**
- D'estudiar el passat i treballar el present per millorar el futur**
- De lluita constant** dins un poble que no sempre ha comprès la gran tasca de l'entitat
- D'escoltar molta de gent**, com a mitjà de difusió cultural del poble
- D'aprendre**, tots junts per millor la vila
- Col·laborant amb els altres...**institucions, entitats, particulars...
- De plorar, de riure, de somriure**, perquè sense tot això és molt difícil arribar enfora
- De paciència** per pensar que el demà sempre serà millor.
- De sembrar fruits per al futur**, que poc a poc han arribat
- De dir no**, a polítiques culturals per lluïments d'interessos personals
- De donar a conèixer** dins el poble de Porreres nous horitzons culturals, socials, històrics...
- De fer possible**, coses que semblaven impossibles
- De crear nous horitzons** culturals dins el poble
- Amb molt de futur**

Entre tots ho hem fet possible

Setena lliçó del IV Cicle de lliçons

Recorregut pels Jaciments Prehistòrics de Porreres fou la lliçó que Rafel Ferrà i Martorell donà el passat dia 26 de maig. La passejada, a la qual assistiren una vintena de persones, va consistí en un recorregut per diferents restes prehistòrics amb les corresponents explicacions *in situ* de Rafel Ferrà. Visitarem la cova d'enterrament prehistòrica de Son Valls, la cova de Son Lluís i el talaiot i la cova de Baulenes.

Recorregut pels jaciments prehistòrics de Porreres.

Foto Vicenç Mari

Vuitena lliçó del IV Cicle de lliçons.

El jove historiador porrerenc Bartomeu Servera Sitjar, s'estrenà com a conferenciant a l'Agrupació el passat dia 8 de juny amb la lliçó *Els grans propietaris porrerencs a l'Edat Moderna*. Complementaren la

xerrada uns gràfics on es reflexava amb claretat qui eren realment els senyors del nostre poble, grup aquest que va mantindre el seu domini social, econòmic i polític sobre la resta dels porrerencs fins a mitjans del segle actual.

Novena lliçó del IV cicle de lliçons.

El passat dissabte 15 de juny es projectà al santuari de Montis-ion l'audio-visual titulat *Cases de neu*

anterioritat la nombrosa assistència degustà gelat fet de manera artesanal i coca d'ou pujat.

Celebració de Sant Bernat de Menthon, patró dels muntanyencs.

El diumenge dia 16 de juny es celebrà la tradicional missa de campanya en honor a Sant Bernat de Menthon. Fou al puig Es Porrassar d'Artà amb un programa semblant als anys anteriors, a les 4'45 hores de la matinada hi hagué la concentració de muntanyencs; a les 5 hores pujada al cim; a les 6'10 hores sortida del sol (que no en poguérem gaudir degut a la boira, així i tot, es va poder contemplar a les 7'35 hores); a les 7'30 hores s'oficià una missa concelebrada pels preveres mossèn Josep Estelrich i mossèn Antoni Gili, afegint-se amb posterioritat el rector de Capdepera Andreu Genovart i el rector d'Artà.

Al llarg de tota la devallada els assistents gaudiren d'una singular xeremiada. A les 9'30 hores, després dels breus parlaments de Gaspar Valero i mossèn Antoni Gili, es féu un berenada a les runes de l'antic quarter militar, baix del dit puig.

II Torneig "QUÈ ÉS AIXÒ?". Escacs de cafè

L'Ordinador guanyador del Torneig.

Amb un programa de 32 K. i un processador "Ris Style", potència estimada superior als 2.200 Elos i 64 nivells de joc, l'ordinador Kasparov President, programat per aquest mateix jugador, va guanyar el segon Torneig d'escacs Què és això? organitzat per l'Agrupació Cultural i disputat al Pub Es Farolet.

Quinze participants varen competir durant set rondes, disputades tots els divendres dels mesos d'abril i maig. Aquesta edició comptava amb l'alicent de la participació d'un ordinador, el qual es va mostrar bastant superior a la resta de escaquistes, i que tant sols va perdre una partida durant el torneig, enfront del segon classificat Jaume Cerdà.

El torneig va esser molt disputat i fins la darrera jornada no es varen decidir els llocs de privilegi.

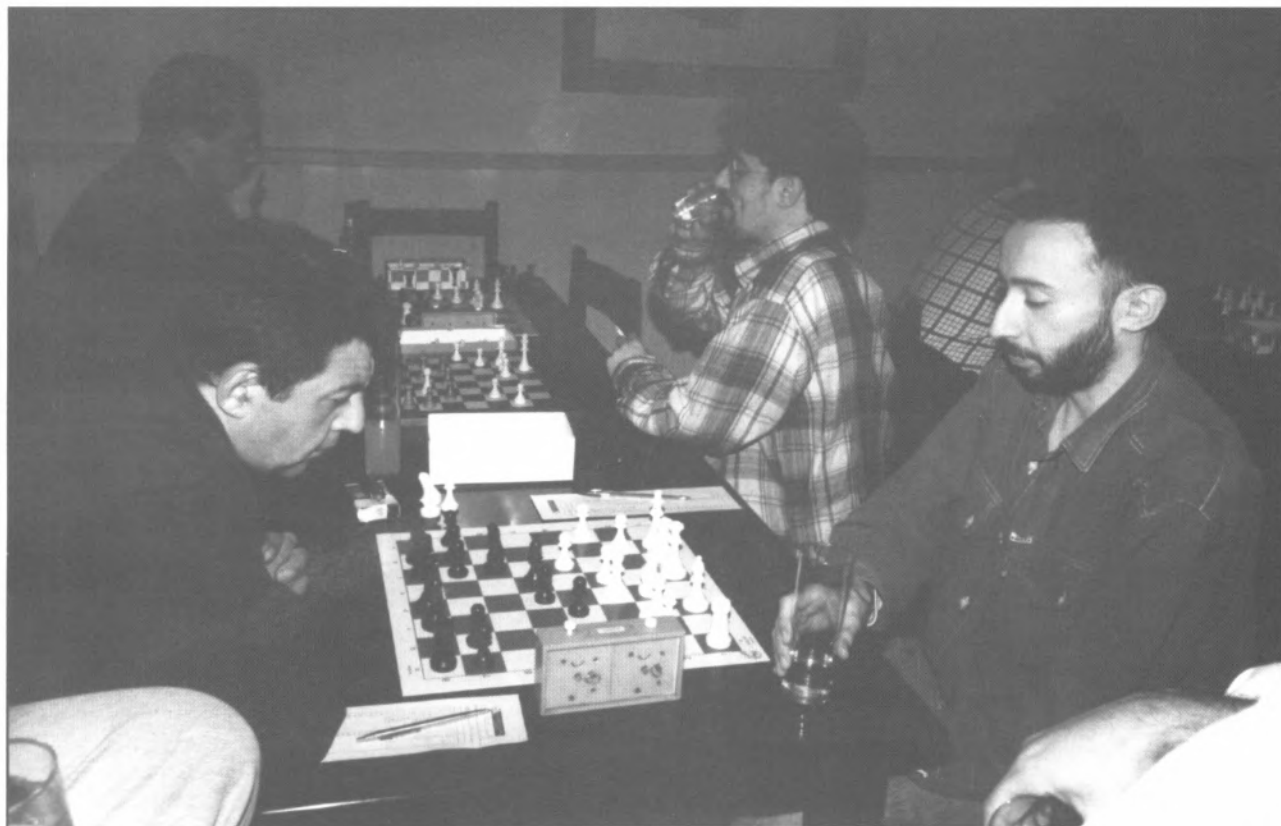
Classificació

1.- "Matxín"	6 punts
2.- Jaume Cerdà	5,5
3.- Gregori Barceló M.	4,5
4.- Jaume Sorell	4,5
5.- Andreu Julià	4
6.- Jaume Rosselló	4
fins un total de 15 jugadors.	

El nom d'aquest torneig, representat per una pregunta, vol indicar el que molta gent es demana quan sent o lle-

geix aquesta paraula "escacs" i intentar que sigui mes conegut aquest esport. Sense anar mes lluny i com anècdota del torneig, en els trofeus que s'havien d'entregar als guanyadors, a la casa comercial on es varen adquirir hi varen afegir un detall d'unes escopetes, pensant que anava referit a qualche esport de caça o de tir.

El dissabte 25 de maig, la secció d'escacs de l'Agrupació, va celebrar un dia festiu amb un dinar de germanor on hi assistiren la major part dels jugadors de l'equip. Després de la paella, cuinada per Àngel Oneto, no hi faltaren les partides, el cafè i les copes.

II Torneig "què és això"

Foto Vicenç Mari.

Un Porrerenc Esquarterat

Rafael Ferrà i Martorell

Retalls de la Història

Ja fa bastants anys arribà a les meves mans una còpia d'un vell fulletó amb un romanç imprès i que es venia, cent anys enrera, a una caseta de fusta ubicada a la costa del Teatre, de Ciutat1. En el seu encapçalament hi figurava un dibuix on es veia un home, ganivet en mà, que n'esquarterava un altre que romania mort i penjat per les mans a una paret. El llarg títol que figurava a sota no era menys esgarriós: *Horroroso crimen descubierto en la noche del 1 al 2 de julio de 1884, en el que se halló descuartizado Don Rafael Rosselló lego exclaustado, natural de Porreras*².

El full va servir com a tema de conversa amb els amics i després va restar, mig oblidat dins l'arxivador fins que el passat dia de Pasqua l'escriptor Miquel Ferrà Martorell, en un article de premsa, va fer menció a la història del nostre desafortunat país³.

Rafael Rosselló havia estat llec d'un convent aragonès de frares de la Trapa i el 1884 vivia a les dependències del que havia estat el convent de la Mercè i aleshores feia de jardiner malgrat esser ja d'edat avançada. Fou l'inici del mes de juliol de l'esmentat any quan una dona va descobrir a l'entrada d'una casa del carrer de Terra Santa un sac ple de restes humans i que resultaren ser el cos trossejat del religiós porrerenc. Una vegada avisada la policia es descobriren més restes de la víctima a un altre edifici del carrer de la Campana. Com a autors de l'assassinat foren detinguts Jeroni Rosselló (a) Parrús, la seva companya Cecília Dupax -a l'escusat de casa seva es tro-

baren les viscères del mort- i un tal Mir⁴.

L'autor del romanç, M. Borràs, narra de forma força crua i sense escatimar detall, dins un estil similar als antics romanços de cec, la forma com es descobriren els fets i com es detingueren els autors de tan execrable crim. Ho reproduïm, exactament tal com està escrit, per a millor coneixença de tothom:

*Dios de Paz y de bondad
guía mi pluma indulgente,
para que cuente a la gente
la más negra iniquidad.*

*Para que pueda pintar
con sus horribles colores
los más acerbos dolores
que han tenido lugar.*

*En esta isla querida,
en Mallorca, en la ciudad,
que su nombre en realidad
por Palma fué conocida.*

*Dadme fuerzas virgen madre
para poder relatar
un crimen que al nombrar
no hay pecho que no taladre.*

*De Julio día primero
entrada la noche ya
un crimen nefando y fiero
descubre la casualidad.
En un zaguán de una casa
un bulto o saco fué hallado
y a la autoridad de contacto
se avisó de lo que pasa.*

*Y cuando ya el recurrente
una vez requerido
contestó muy cortesmente
que ignoraba el contenido.*

*Y se dispone enseguida
de este hallazgo que ha habido
que sea reconocido
como primera medida.*

*Y al hacer la operación
como la justicia mande,
vieron con sorpresa grande
que restos humanos son.*

*A poco rato se supo
de otro hallazgo cercano
ignorando en quien cupo
un pecho tan inhumano.*

*Los dos sacos reunidos
dispone allá el tribunal
que se abran, pues cosidos
de la boca están, cabal.*

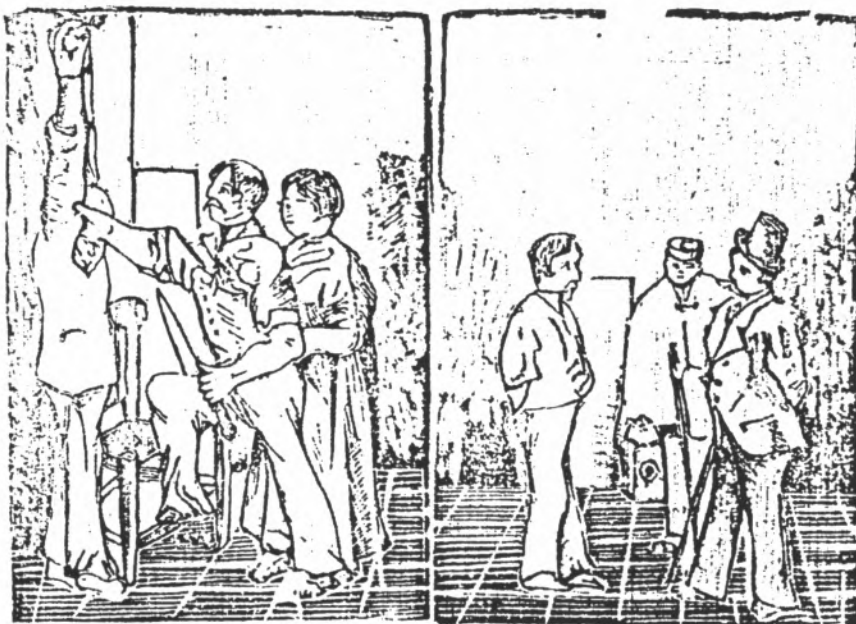
*Tratan de reconocer
los miembros ya reunidos
y ven que no están cumplidos
que aun falta que ver.
Pues que se notó después
los sacos al vaciar,
aun se halló a faltar
las vísceras, pernas y piés.*

*En un saco contenía
el espinazo y cabeza
antebrazo, y con presteza
si nadie lo conocía.*

*Aunque descomposición
el cuerpo ya presentaba
pruebas ciertas demostraba
de estrangulación.*

*Cerca la una sería
cuando se pudo lograr
poder identificar
aquel hombre quien sería.*

(N.º 195. vv)

HORROROSO CRÍMEN
 descubierto en la noche del 1 al 2 de Julio de 1884,
 en el que se halló descuartizado
 Don Rafael Rosselló lego exclaustro
 natural de Porreras.

*Uno dijo y fué certero
 que aquellos miembros presentes
 demostraban claramente
 ser obra de carnicero.*

*La operación es manifiesta
 que a los huesos separar,
 era un hábil al cortar,
 era de mano maestra.*

*El tronco ya mutilado
 daba una prueba patente
 que por mano inteligente
 había sido separado.
 Las partes aunque no iguales
 separadas sin romper
 las vértebras espinales,
 ni ningún hueso roer.*

*Y además descoyuntado
 con tanta precisión
 las rodillas y otros huesos,
 era de admiración.*

*Conjeturas más de mil
 se hacían e intenciones
 al mirar sus facciones,
 hasta que un guardia civil.*

*Por fin le reconoció
 porque dijo de contado
 que era un lego exclaustro;
 un tal Rafael Rosselló.*

*Hombre que según su ver
 setenta años tendría,
 que en una celda vivía*

*solo allà en la Merced.
 Un juez con actividad
 y un gran celo desplegado
 siendo siempre secundado
 de agentes de autoridad.*

*Averiguó que una taimada
 a buscarlo había ido,
 y su nombre es conocido,
 que por Cecilia es nombrada.*

*Las ocho de la mañana
 serían y esta mujer,
 lo buscó con buena gana
 y no ha vuelto a aparecer.
 Según decir de las gentes
 decir ahora conviene
 que esta tal Cecilia tiene
 muy malos antecedentes.*

*Que vivía amancebada
con Gerónimo Rosselló
(a) Parrús, y se indagó
do tenía su morada.*

*Una vez ya enterado
el Sr. Juez y Fiscal
constituyose el tribunal
en su casa de contado.*

*Y lo que las cosas son
en su calle han encontrado
varios copos de algodón
en rama, en sangre empapado.*

*Indicio que auguraba
que del crimen los autores
en aquellos alrededores
la oscuridad ocultaba.*

*Una vez en la morada
y aquel mismo momento
se hace un reconocimiento
sin dejar de mirar nada.*

*Y dando por resultado
lo que voy a relatar
el lector podrá juzgar
si estuvo el juez acertado.*

*De la víctima, el sombrero
y la correa que usaba,
y por el suelo se hallaba
rastros de crimen tan fiero.*

*Se halló yendo con tino
después de descerrajada,
dentro de una caja de pino
mucha sangre coagulada.*

*También se encontró algodón
igual o muy parecido
al que habían recogido;
y después un pantalón.*

*Y camisa ensangrentado
que creen ser de Parrús,
y con esto ya hay luz
para seguir lo empezado*

*Y faltando averiguar
de restos el paradero,*

*dispuso el juez, lo primero
la letrina vaciar.*

*Y la otra noche siguiente
en una casa vecina,
se sacó de la letrina
las vísceras solamente.*

*Las cuatro y media serían
que por crímenes tan feos
a los presuntos reos
a la cárcel conducían.*

*Día 3 al medio día
poco más o poco menos
por el cabo de serenar
que es D. Vicente García.
Es reducido a prisión
otro hombre de quien se dice
que al matar al infelice
tomó parte en la función.*

*Hoy el pueblo palmesano
de veras se halla indignado
al ver así mutilado
el cuerpo de un hermano.*

*Que no hay ejemplo en la historia
de un tan feo borrón,
o los que vivos hoy son
de igual no hay memoria.*

*Y al mismo tiempo aplaudiendo
el gran celo del juzgado
que en pocas horas ha dado
pruebas de tacto y acierto.*

*Pidamos al Dios de clemencia
perdone su desvarío
que en una hora de delirio
obraron sin conciencia.*

*Y una lágrima derramando
de la víctima en memoria
pidamos al Dios de bondad.
que lo tenga allá en la gloria.*

*Ya que seguir no me es dable
hago aquí punto final,
hasta que el tribunal
declare cierto el culpable.*

*Y en una segunda parte
cuando el caso lo requiera
será fácil que os refiera
lo que hoy queda aparte.*

No sabem si aquesta segona part que s'enuncia a la darrera estrofa va sortir mai al carrer ni tampoc la sort que finalment van rebre els detinguts que, si foren declarats culpables, no degué ser molt bona, doncs aleshores el fossat de la murada, devora la porta de Jesús, encara era escenari d'ajusticiaments a garrot.

1. Aquest fulletó va passar de les mans de Jaume Bover a les de Maria Barceló, qui a la vegada el me va fer passar a mi.
2. Rafael Rosselló va néixer a Porreres dia 8 de gener de 1813. Figura amb el nom de Rafael Joan Bonaventura Josep Rosselló al Llibre de Baptismes, tom IV, f. 131 de l'Arxiu Parroquial de Porreres. Els seus pares eren Miquel Rosselló i Apol'ònia Lliteres, que vivien al carrer de la Teulera. Els seus padrins paterns eren Rafael Rosselló i Caterina Oliver, mentre que el materns eren Sebastià Lliteres i Apol'ònia Valls.

3. **Ferrà Martorell, M.:** "La Trapa de s'Arracó y el escándalo del fraile lego", diari Balears de dia 7 d'abril de 1996.

4. **POU MUNTANER, J. (1985):** Noticias y relaciones históricas de Mallorca. Siglo XX, tom IV, Palma de Mallorca, p. 246.

L'origen de l'antiga processó de la Santa Creu

Damià Vidal

Aquesta processó es celebrava el dia de la Santa Creu, el 3 de maig, i encara hi ha qui se'n recorda. Avui en resta només la festa que es fa a l'oratori. El seu origen es remunta al segle XVII, segons un document de Ca'n Danús. Aleshores, el nebot del Rector Gaspar Llompard, i hereu seu, Miquel Llompard i Mesquida, fill de Gregori i d'Agnès Mesquida i Joan, de Son Mesquida, nasqué a Porreres i morí el 1698. Fou pare de dotze fills, dels quals nou es varen consagrar a la vida religiosa: Francesc i Gregori, que foren preveres a Porreres, fra Gaspar que fou frare mercedari, fra Miquel i fra Joan Francesc que foren de l'orde de predicadors, fra Domingo que fou dominic, i Sor Clara, Sor Petronila i Sor Aina que professaren en el convent de Sant Bartomeu

d'Inca; i dels tres restants una, Coloma, es casà, Matheu, morí fadri, i finalment Diego, que fou l'hereu i casà amb Mª Anna Prohens de Felanitx.

Miquel Llompard i Mesquida fou enterrat davant l'altar major, baix la llàntia del Santíssim Sagrament. Feu donació de Son Servera al seu fill Diego. El seu altre fill Gregori, prevere, habitava en vida seva la casa de la plaça, i en morir son pare (1698) es va fer un inventari de la mateixa, el qual ens permet de conèixer com era la casa; com a més destacable, veiem que l'indava amb l'antic ajuntament (la Universitat, avui un bar) i arribava fins al carrer de Sans, davant l'Hospitalet; hi havia un gran celler, del qual depenia la producció de vi de Son Servera. Per això, al seu testament, expressament prohibeix el seu fill Gregori

impedir que Diego utilitzi el celler. Segons tradició oral, en aquest celler s'hi feia el vi dels capellans de Porreres fins ben entrat el segle passat.

En el testament va manar fundar la processó de la Santa Creu, que ja es feia d'un manera diguem-ne "oficiosa" molt abans de 1698. En efecte, al seu testament podem llegir:

[...] sabent i atinent quiscun any el dia dela invencó de la Santa Creu haver Jo, y lo dit mon Pare despues de vespras acostumat fer una Processó ab tota Solemnitat aportant en ella el Vere Lignum Crucis, y are volent que perpetuament se fase dita Processó ordeno, vull, y mana que sempre, y quant Jo vivint no hage fundat dita Processó seguit mon obit lo hereu meu infrascrit degue continuar en fer la dita Processó ab la acostumada Solemnitat [...]

BAR-RESTAURANT ES CENTRO

NOCES - COMUNIONS - BATEJOS - MENUS DIARIS
ELS DISSABTES BALL DE SALÓ

Av. Bisbe Campins, Tel. 16 83 05 - PORRERES

Sobre els pous públics

Maria Barceló i Crespi

Els pous públics constitueixen una imatge certament familiar a qual-sevol poble i indret de la geografia mallorquina. Són una bona mostra de l'anomenada arquitectura popular, que sense tractar-se de grans monuments, mereixen protecció i respecte per part de tots. Fa anys compliren una destacada funció proveïnt d'aigua a persones i bestiar. De vegades, tot i ser públics, només hi tenien empriu, pel que fa als de foravila, els propietaris dels voltants. Potser hagin canviat el coll, la corriola i altres elements emperò la forma del pou, ben empedrat, no ha sofert gairebé cap mutació al llarg dels anys. Val a dir que, en la documentació de temps enrere, si havia un pou se'n deixava testimoni per la importància que això suposava. Avui són una part del nostre paisatge, ja sia urbà ja sia rural, i seria bo fossin restaurats i netejats els voltants d'aquells que encara manquen per fer-ho.

És difícil datar-los encara que, a nivell de tradició oral, hom els situa en temps dels moros. Si no hi ha docu-

mentació que ho demostrï no ens hem d'arriscar en dates que poden resultar imprecises i potser errònies. Ara bé, d'alguns en tenim notícies des de fa alguns segles enrere.

Generalment els pous estaven aïllats, no adosats a un edifici, sinó enmig d'un espai que s'anomena plaça. Solien coincidir en una cruïlla de camins principals o secundaris.

A tal d'exemple vet ací algunes referències documentals del pou Nou.

- Del dia 10 de setembre de 1380 consta una dada d'una peça de terra i vinya de Marimon Ferran, que confrontava per una part cum platea putei comunis qui est in camino quo itur apud alqueriam de la Mesquida. Quasi segur que aquest pou comú (públic) deu ser el que avui coneixem per pou Nou¹.

- Dia 18 d'agost de 1398 Bartomeu Mora i la seva muller Bruna establien en emfiteusi a la dona Gràcia, muller de Bernat Ferran el jove, un pati de terra iuxta puteum novum. S'indicava que el dit pati per una part confrontava cum

platea dicti putei. És clar, avui, gairebé sis-cents anys després, la plaça no hi és ja que s'ha acomodat aquell indret a les circumstàncies del pas del temps. Segueix, això sí, a la vora de vies de comunicació destacades, el camí de Lluçmajor i el camí de Marina, encara que avui al manco aquest darrer hagi mort i estigui soterrat sota una capa d'asfalt de la nova via de cintura².

- Bernat Sitjar, el dia 9 de gener del 1506, establia en emfiteusi a Joan Sanç, un cairó de terra per construir-hi cases, el qual confrontava cum vico dicto del pou Nou³. O sia, ja hi havia un carrer que portava el nom del pou.

- El 1710 encara es documenta la plaça del pou Nou, a la sortida del poble cap a Lluçmajor⁴.

1. A.R.M., E.C.R. 63, f. 64r.
2. A.R.M., E.C.R. 64, f. 64, f. 97r.
3. A.R.M., E.C.R. 70, f. 173v.-174v.
4. MUNAR OLIVER, Gaspar: Història de Porreres, Vol. II, (1979), p. 302.

Porreres • tlf. 64 73 16

Mascaró Pasarius en el records

Joan Barceló i Bauçà

La tasca de Josep Mascaró Pasarius, com a cartògraf, va reportar la primera recerca dels topònims porrerencs dels monuments prehistòrics del terme.

L'investigador, arqueòleg i erudit Josep Mascaró Pasarius va morir de forma inesperada el passat dia 11 de maig a Palma.

Recentment li havia estat imposada a Menorca la Medalla d'Or de la Comunitat Autònoma per part de l'aleshores president Cristòfol Soler.

Josep Mascaró Pasarius va realitzar una important tasca aixecant el *Mapa General de Mallorca de Toponímia*. Encara es recorda a Porreres la seva iniciativa de recerca de topònims del nostre terme, feina que curiosament realitzava en una bicicleta manllevada a la dècada dels anys 50 i principis dels 60.

Mascaró Pasarius va donar una conferència a Porreres, convidat per l'Agrupació Cultural dia 2 de març de 1984 parlant sobre el *Patrimoni Monu-*

mental de Porreres i els grans problemes generals de la nostra prehistòria Insular.

També vull destacar aquí una col·laboració a la revista LLUM D'OLI, publicant al n° del juny de 1984 (n° 27) un article sobre *Toponímia Mossàrab Balear i el Topònim Passaratx.*

La cultura illenca ha perdut una personalitat de vàlua indiscutible, que ben segur serà recordada per molts d'anys. La seva feina no haurà estat de bades.

L'agrupació i els seus presidents (IV)

Rafael Ferrà i Martorell - Joana Mora i Cerdà

Jaume Gil

Jaume Gil Cuenca, professor de matemàtiques i actual gerent de l'escola d'hostaleria del Govern Balear i regidor de cultura de l'Ajuntament de Porreres, ocupà la presidència de l'Agrupació Cultural des de l'any 1992 fins el dia 30 de juliol de 1995.

Fou una etapa de reorganització i actualització de l'entitat ja que es trobava en una fase de decadència i així va ser com sorgí la creació d'una junta gestora per tirar endavant.

Pregunta.- Com va sorgir la idea de la creació de la junta gestora que us va dur a dirigir l'Agrupació Cultural ?

Resposta.- En el nº 49 de la revista Llum d'Oli apareix un article titulat "L'Agrupació Cultural, un passat i un futur" on es resumeix breument quina era la situació de l'entitat en aquells moments: *A principis del noranta l'A-*

grupació Cultural passava per una fase de menor activitat i amb una certa necessitat de reorganització administrativa. Les circumstàncies eren que s'havia deixat de publicar la revista, no es convocava l'Assemblea General de Socis, no es cobraven les quotes anuals i es mantenia una programació d'actes puntuals gràcies a la voluntat del President Joan Barceló. Llavors, un grup de socis parlarem amb el President i per facilitar la transició de l'Agrupació, va sorgir la idea i la necessitat de crear una junta gestora. Han format part de la gestora i de la posterior junta Gori Barceló, Bernat Bauçà, Jaume Cerdà, Joan Mari, Vicenç Mari, Joan Roig, Climent Picornell, Gregori Barceló Márquez, Damià Nicolau i Gaspar Barceló....Entre tots parlarem amb tots els socis de l'entitat per explicar quin era el projecte de canvi que volíem desenvolupar i demanar el seu suport.

2.-La primera acció va ser promoure uns canvis d'estatuts. Amb quin objectiu es va fer aquest canvi?

La comissió esmentada es va marcar una sèrie de tasques dirigides a reorganitzar l'entitat: actualitzar el llistat de socis, preparar unes eleccions, potenciar les seccions, editar la revista, informatitzar la gestió....Teòricament, l'entitat es regulava amb els estatuts fundadors de mitjans dels 70, redactats en castellà i amb un esperit que ja no era el de l'Agrupació. Per actualitzar aquests aspectes i poder celebrar les eleccions es varen plantejar els nous estatuts i el reglament electoral associat. Es varen consensuar uns esborranys d'aquests documents amb els socis fundadors de l'entitat, que es varen remetre a tots els socis i de les seves modificacions i

aportacions en varen sorgir els actuals. La intenció dels nous estatuts era adequar l'Agrupació a les circumstàncies del moment: aconseguir remarcar el caràcter cultural de l'entitat i que les seccions funcionessin de forma autònoma dins un mateix marc. Pràcticament, en un any es varen consolidar les seccions de Pintura, Escacs, "Llum d'Oli" i Grup d'Excursionisme (GEP) que tenien els seus representats a la Junta i feien les seves pròpies programacions. Després es celebraren les primeres eleccions amb els nous estatuts que han donat pas a l'actual configuració de l'associació.

3.- Quins aspectes destacariu de la programació d'aquests anys?

Els elements que jo destacaria a la programació cultural d'aquest període varen ser la recuperació de la revista "Llum d'Oli", el començament del Cicle de Lliçons i la tasca de normalització lingüística.

Era prioritari per a tots els membres de la junta recuperar el "Llum d'Oli" com a mitjà de comunicació i de forma estable. Cràcies a la labor de la coordinadora Joana Mora i el gran nombre de col·laboradors aparegué la revista amb un nou format i recuperant la difusió anterior. el Cicle de Lliçons va ser una proposta de Maria Barceló, a la que vàrem donar forma el segon any de gestió; l'idea era coordinar una sèrie de conferències amb un eix comú, aconseguir una programació fixa i intentar apropar l'entitat als socis i amics; la qualitat i varietat de conferencians i temàtiques tractades, així com els nombrosos socis que han seguit les primeres edicions avalen la seva conti-

nuïtat. En la tasca de normalització lingüística recordar les conferències sobre aspectes de la llengua catalana per Sant Roc amb la participació d'Aina Moll, Joan Veny i Jaume Fuster; la iniciativa de la Festa del Llibre a Montisíon i les diferents exposicions realitzades amb matèria didàctica de suport com a Josep Maria Llompart, l'exposició de

fruits de tardor o la Mostra i Classificació de Bolets.

4. Altres opinions que, en relació a l'Agrupació o al Llum d'Oli, volgueu que siguin publicades

Vull aprofitar aquestes línies per agrair a tots els amics que han col·laborat en

la gestió de l'Agrupació Cultural durant aquests anys i felicitar l'entitat per aquest esdeveniment que suposa la celebració del seu 25 aniversari amb un record per totes aquelles persones, sòcies o col·laboradores, que amb el seu esforç a les diverses etapes de l'Agrupació han fet possible que poguem celebrar aquest fet.

PLUVIOMETRIA

MAIG

2	1,8
3	6,1
10	52,8
11	4,3
12	5,0
	70,0

JUNY (fins dia 20)

2	27,9
3	3,3
16	1,6

**De todo...
y paseando**

 Centrotiendas

Es Crèdit

BANCO DE CREDITO BALEAR

Bar Pub

ES FAROLET

L'Almoïna, 58 - PORRERES

Sa Pastera

Bar - Restaurante

**Nou surtit
d'entrants
i plats
de pasta**

C/. Pou Florit, 10 • Tel. 64 71 09
PORRERES - MALLORCA

25 anys de l'agrupació

1978

L'Agrupació ha de desallotjar el local social per motius requerits pel seu propietari.

Quotes: Les quotes passen a ser de 25 a 50 pessetes mensuals.

Dimissions: Els membres de la Junta de Govern, Joan Sorell i Juan, Maria Barceló i Crespi, Sebastià Melià, Joan Melià, Andreu Barceló i Bartomeu Juan presenten la dimissió.

Eleccions: Queden elegits per cobrir les places vacants:

- Joan Sorell i Juan
- Francisca Nicolau
- Maria Barceló
- Antoni Palerm
- Joana Mora
- Macià Lladó

Tots aquests socis/es juntament amb Joan Barceló i Bauçà passen a constituir la Junta de Govern

1979

Nova Junta:

President. Joan Sorell Juan

Vice-president. Macià Lladó

Secretària. Maria Barceló i Crespi

Vocals. Antoni Palerm (*Teatre*)

Francesca Nicolau (*local*)

Joana Mora (*joventut*)

Joan Barceló (*escacs*)

- L'Agrupació demana a l'Ajuntament (aleshores presidit per Don Francesc

Sastre) que es pronuncï sobre una sèrie de punts com són: la rotulació dels carrers de Porreres amb el seu nom popular; la promoció de l'ensenyament de la llengua catalana; la creació d'una biblioteca municipal i un arxiu.

Llum d'oli: Entra a formar part de l'Associació de Premsa Forana .

Biblioteca: Es posa en marxa la biblioteca de l'Agrupació.

Música: Es crea una sala de música.

Excursions: Puig de l'Ofre. Vall d'Ariant. Torrent de Pareis. Castell d'Alaró. Galatzó.

Escacs: L'equip de 2ª aconseguí el quart lloc al seu campionat de Mallorca.

Festes de Sant Roc:

Conferències:

- "El cost de l'Autonomia" Miquel Alenyar
- "Autonomia i Política" Damià Pons
- "Autonomia i Cultura" Josep Mª Llompart.

Teatre: "La Fira de les Banyes" Grup de teatre de Bunyola.

Festa Pagesa: Organitzada conjuntament amb l'Ajuntament i la Unió de Pagesos.

Dimissió: Maria Barceló i Crespi presenta la dimissió com a membre de la Junta Directiva.

Renovació de càrrecs: Eleccions. Es presenten com a candidats: Colau Barceló, Catalina Trobat i Catalina Oliver, resultant elegida aquesta darrera.

1980

- Es compra mobiliari per la sala de lectura (biblioteca)

Llum d'oli: La revista arriba al Consell Interinsular.

Conferències:

- "Interpretació de la Història de Mallorca" Sebastià Serra.
- "Cançoner Eròtic" Gabriel Janer Manila.

Festa: Celebració de la festa "Resposta de Mallorca al Decret de Nova Planta" dia 17 d'agost.

Taula Rodona: "L'Ensenyament del Català a l'escola". Participaren: Jaume Oliver. Joana Borràs. Mercè Barceló i Joan Melià.

Llorenç Cerdà Mora

Carrer Major, 75 - 2º A
Tel./Fax 64 79 11
07260 PORRERES
MALLORCA

Venda de Bolets

La Parròquia adoba les païsses de Monti-Sion

Per iniciativa d'un grup de particulars i amb el consentiment del Consell Parroquial, s'adoben les païsses del Santuari de Monti-Sion, un habitacle d'unes importants dimensions: d'una llargària de vint-i-tres metres i cinc d'amplària amb unes parets de pedra i el sòtil de marès i de volta, està situat a baix del propi Santuari i forma part del conjunt de l'edifici.

Aquest particulars volen adobar aquesta sala que fins ara estava completament abandonada i pensen canviar les portes de l'entrada, il·luminar la sala, i a més enratjolar-la, perquè quedi amb unes bones condicions per poder ser utilitzada, per diferents entitats i particulars, perquè hi puguin celebrar reunions o trobades de diferents tipus.

Sens dubte, és una bona iniciativa de la qual participen més de vint persones, totes elles de forma totalment desinteressada i que farà que el Santuari de Monti-sion tenguí un lloc més d'acollida de tots els visitants que cada vegada augmenta en nombre, gràcies a les bones inversions que poc a poc realitza la Parròquia de Porreres.

Nova junta de l'associació de la tercera edat

El passat 20 d'abril i en Assembla General va quedar constituïda la nova junta directiva de l'Associació de la Tercera Edat de Porreres.

Componen la nova junta :

Presidenta:
Margalida Oliver Mas

Vice-President:
Antoni Rosselló Verger

Secretaria:
Maria Servera Nicolau

Aj. Secretaria:
Coloma Bauzà Mas

Tresorer:
Rafel Sitjar Sampol

Vocals:

Bernat Mora Mora

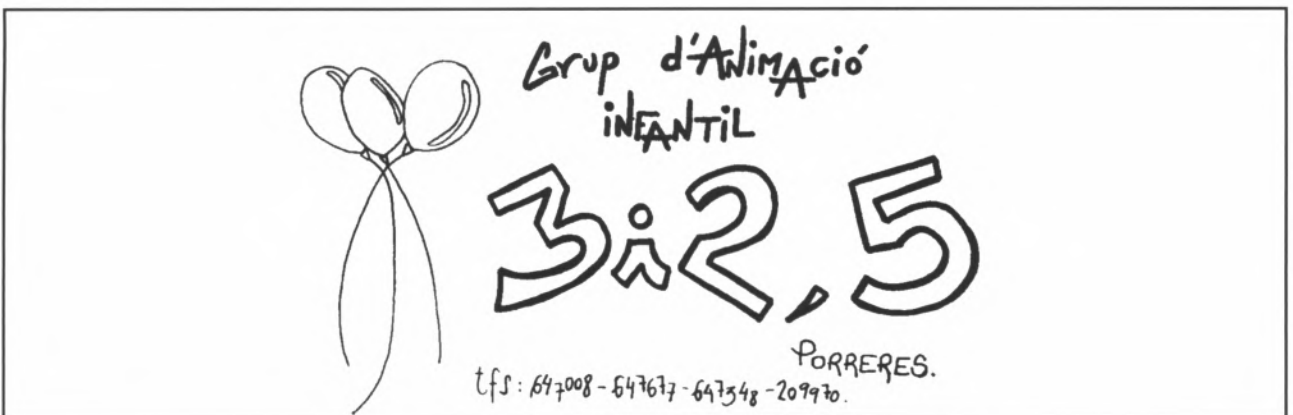
Margalida Veny Lliteres

Antoni Oliver Mas

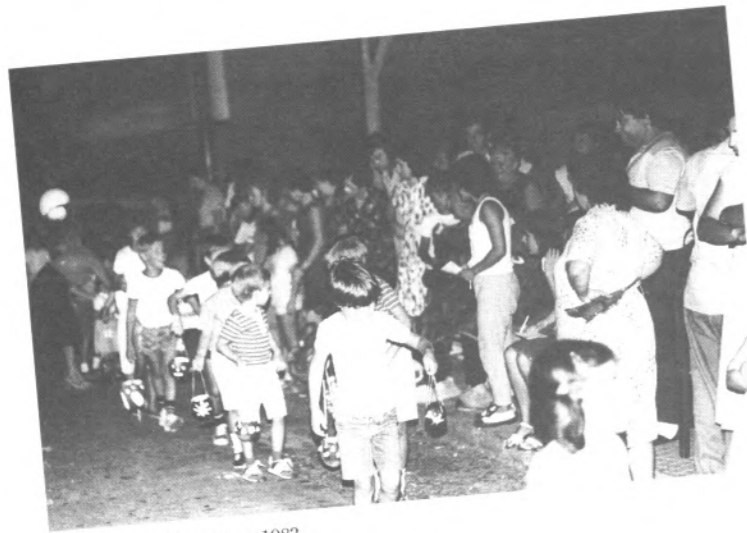
Francesc Adrover Adrover

Maria Font Sastre

Joana A. Garau Servera

Entre Tots...

Concurs de Llanternes. 1983

Torneig d'escacs a l'Agrupació. 1985

Obra de Teatre "Don Ventura Verenea" 1972

Grup Excursionista G.E.P. de l'Agrupació. 1992

Viatge gastronòmic-cultural. País Basc. 1989)

Recital grup Camomil-la

IV Cicle de Liçons. 1996

Exposició de Fruits de Tardor. 1993

Consell de Redacció de Llum d'Oli. 1995

Sopar taula Rodona. Sa Fira. 1995

Gràcies

La banda de Santa Cecília

Bernat Bauçà

Entitats locals Porrerenques (II)

FITXA TÈCNICA:

Inicis: 1936

Data fundació: 1941 *Com a santa cecília*

Fundador: *Guillem Bauçà i Gaya*

Componets: *Molt variable segons l'època*

Data dissolució: 1969

Foren directors: *Guillem Bauçà, Rafel Nadal, Damià Melià, Joan Socies*

Observacions: *Les actuacions començaren com a xaranga el 1936*

Aquest capítol, el dedicarem a una entitat ja desapareguda, que va tenir els seus primers orígens en temps de la Guerra Civil, és a dir, 1936 i 37; al principi era coneguda com a Xaranga, tenia com a director en Xim "fossier", funcionaven com a conjunt musical, les primeres passes com a Santa Cecília estan documentades sobre els principis dels anys 1940 i 41.

En tot això, queda clar que el que coneixem com a Santa Cecília té dues etapes molt diferenciades: la primera quan va ser coneguda com a xaranga, que podien dir que va ser tot el procés dels inicis de l'entitat i funcionava d'una manera bastant informal, i la segona a partir dels principis dels anys quaranta que ja es varen constituir com a banda amb instruments de vent i de percussió, i funcionaves d'una forma més organitzada i en director que va ser un santjoa-

ner, casat a Porreres, i amb un ampli currículum musical aquest era en Guillem Bauçà

Gaya, que també va dirigir la Coral del Porreres del 1945 fins al 1957.

La rivalitat amb la Filharmònica Porrerenca era realment important no només amb actuacions a les festes locals, sinó també en la consecució de músics que anaven canviant d'una banda a l'altra, en aquest sentit la tasca dels rector Lluís Crespi, autèntic impulsor, patrocinador i ànima de Santa Cecília va servir per fixar diferent gent de la filharmònica, poc a poc el poble va anar anomenat la banda de l'església a Santa Cecília i a la Filharmònica la Banda del l'Ajuntament a l'any 1945 la Banda de Santa Cecília tenia un total de 45 músics.

L'entitat va participar en diferents actuacions per tots els de pobles de

Mallorca, amb famosos èxits obtinguts als concursos de Sa Pobla i de Palma els anys 1946 i 1947 respectivament. També varen participar durant vuit anys consecutius en les processons de Setmana Santa de Palma i varen fer durant la direcció de Guillem Bauçà un total de 198 concerts a diferents pobles de Mallorca, com a gran actuació cal destacar el gran homenatge que varen realitzar l'any 1962 al principal Cinema de Porreres, al seu fundador Guillem Bauçà i Gaya.

Però a Porreres la cosa era molt diferent, la rivalitat amb la Filharmònica Porrerenca era una pràctica molt habitual, ja que aquesta entitat fundada al 1856 tenia les seves actuacions dins el poble bastant geloses i se sentia bastant superior i sens dubte l'ajuda que el rector Crespi donava a Santa Cecília no agradava gaire als compo-

Cor Parroquial i Banda de Música Sta. Cecília. Dinar celebrat a Monti-Sion. Juliol 1945.

nents de la Filharmònica, i la rivalitat com sol ser habitual dins el nostre poble era una gran constant.

Els primers assajos es realitzaven al Centre Parroquial i després d'una temporada de diverses protestes la darrera etapa se celebraven a la cantonada del carrer del pont amb el carrer de la rectoria i les actuacions de l'entitat dins el poble s'havien de centrar en les celebracions religioses organitzades per la parròquia, diuen els que integraven Santa Cecília que ells només varen poder pujar en dues vegades a tocar damunt el cadafal per les festes, ja que aquest lloc estava reservat per a la Filharmònica.

La Banda de Santa Cecília va estar dirigida per Guillem Bauçà que va ser el fundador i primer director, llavors el seguiren en Rafel Nadal, en Damià Melià Veny i en Joan Socies Sastre..

Després, quan el rector Crespi va deixar Porreres, i va venir al seu lloc

Gabriel Adrover, les coses varen canviar molt per aquesta entitat ja que els va fugir els seu gran protector i entre la falta de suport econòmic, el desencis dels seus membres, la falta de noves incorporacions i les fortes rivalitats amb la Filharmònica Porrerenca el 1969, desapareixia aquesta entitat després d'una sèrie d'anys d'anar perdent l'alè poc a poc.

Components de la Banda l'any 1945, una de les millors èpoques que va viure l'entitat: Josep Mas Picornell, Bartomeu Lliteres Juan, Josep Ripoll Aguiló, Rafel Vaquer Barceló, Pau Miralles Barceló, Antoni Servera Veny, Antoni Melià Ballester, Mateu Bauçà Gayà, Joan Bauçà Bonet, Jaume Barceló Martí, Francesc Oliver Bauçà, Bernat Llompart Sastre, Joan Socies Sastre, Joan Cerdà Nicolau, Bartomeu Cerdà Quetglas, Antoni Ordines Bernat, Miquel Noguera Roig, Guillem Barceló Noguera, Damià

Noguera Melià, Cristòfol Sorell Barceló, Nadal Melià Mates, Bartomeu Melià Mestre, Joan Sorell Palerm, Sebastià Noguera Juan, Jaume Cerdà Sitjar, Antoni Parejo Melià, Silvestre Bover Vaquer, Pere Servera Veny, Joan Riera Barceló, Antoni Mestre Gual, Josep Nicolau Oliver, Josep Mora Mora, Jordi Nicolau Oliver, Gabriel Nicolau Oliver, Jaume Cerdà Servera, Guillem Roig Mora, Antoni Melià Veny, Guillem Alzina Mestre, Damià Melià Veny, Rafel Vaquer Mora i Antoni Mora Mesquida.

Fonts d'informació:

Història de Porreres, Volum II de *Gaspar Munar Oliver. L'enginy de l'oci de Damià Duran, El cant coral a la vila de Porreres* del *Dr. Joan Ros-selló Lliteres*, i diversos membres que foren de la Banda de Santa Cecília

Banda Santa Cecília en un descans dels músics durant una actuació a Alcúdia, a l'estiu de 1950, aproximadament. Tot un digne record. (Foto gentilesa de Jordi Nicolau Oliver)

El Correllengua va passar per Porreres

El passat dia 18 de maig, Porreres va viure un dia brillant en els anels d'aprofundir en l'identitat de la nostra llengua. Moltes de les entitats del poble varen col·laborar perquè aquesta festa fos un complet èxit, a la cridada de la nostra entitat varen respondre de forma molt efectiva, entitats com la Coral de Porreres, l'Associació de Mares i Pares de l'Escola Nova, l'Associació de Pares del Col·legi Verge de Montis-sion, Grup d'Esplai, Consell Parroquial, joves de procés de fé, Aires de Montis-sion, Associació de Lluita contra el Càncer, entre d'altres.

La resposta des de l'entrada al nostre terme municipal per la carretera de Campos va ser molt bona, sobretot a l'entrada del casc urbà del poble la gent va rebre amb molt d'entusiasme la *Flama de la llengua*, sobretot a la plaça es va celebrar l'aconteixement amb una gran festa, que va tenir com a

Correllengua'96

moment principal la lectura del manifest a càrrec de Sebastià Melià com a director de la Coral, després la flama va continuar cap a Montuïri.

L'Agrupació Cultural vol agrair a totes aquelles persones i entitats que

feren possible l'èxit d'aquest esdeveniment, tant pels qui portaren la flama, com els qui participaren en la seva organització i ornamentació dels carrers

Taula rodona sobre insubmissió i objecció de consciència

Catalina Oliver

Insubmissió

El divendres dia 31 de maig de 1996, l'Agrupació del PSM/NM de Porreres va organitzar una taula rodona que tractava els temes "**Insubmissió i Objecció de consciència**" a càrrec dels objectors: *Bartomeu Mascaró, Miquel Janer, Jaume Català, Jacint Salleres.*

I els insubmissos: *Guillem Morlà, Tomeu Martí.*

Presentà l'acte l'objector porrerenc Bartomeu Servera.

La taula rodona fou molt interessant i va obrir un animat col·loqui entre els participants de la taula rodona i el públic fins ben entrades les 12 de la nit. En el proper número del Llum d'Oli, vos donarem informació detallada sobre l'Assemblea d'Insubmissos a Mallorca i sobre el Servei Substitutori pels Objectors de Consciència.

SABEU QUE...

...Aquesta vegada volem dedicar aquest apartat al Sr. cristòfol Soler, autèntic lluitador per la nostra llengua i la nostra Pàtria.

... Mikimoto dedica darrerament el seu programa al president tan injustament expulsat.

... Joan Verger, del sector crític del PP - al qual el nostre batle ha expressat el seu suport -, ha lluitat per treure el Sr. Soler perquè està en contra de la defensa de la nostra llengua (a ca seva amb els seus fills parla en castellà).

...tota la premsa, regional i estatal, s'ha indignat per la maniobra que han fet Cañellas i Verger per treure Soler defora.

...entitats com el GOB , Obra Cultural Balear...han enviat missatges de suport al Sr. Soler, com a defensor de la nostra identitat com a país.

...el nostre Ajuntament, que en teoria estava molt a favor de les postures del Sr. Soler envers la llengua catalana no ha obert la boca.

...probablement, el tema de la llengua no ha estat més que una excusa dels senyors Verger i Cañellas davant temes que els preocupaven molt més: ordenació del territori, Conselleria del Medi Ambient, Llei d'incompatibilitats, llevar assessors, cas Calvià, tunel de Sóller...

...la dimissió o "cessament" del Sr. Soler ha indignat més a la gent que no era del PP que als d'aquest partit, perquè deu ser ?

...els senyors que han fet més feina per treure el Sr. Soler defora són : Cañelles, Verger, Ribas de Reina, González Ortea, Ripoll; sabeu com xerren tots dins ca seva? Idò :” la llengua del imperio”.

...estarem estona a tenir un home al poder que s'identifiqui tant amb totes les entitats culturals i cíviques de les illes.

...mai un home no dimitirà tan dignament

Premi d'escaparatisme per Joan Barceló Sampol

Després de guanyar el "XI Concurs de Mostradors" del passat Nadal, Joan Barceló de l'Elèctrica Barceló ha tornat guanyar un altre concurs de màxim nivell: la "VIII mostra estable d'escaparatisme", també organitzada per la Conselleria de Comerç i Indústria del Govern Bale-

ar juntament amb PIMECO, i que valora el conjunt dels mostradors confeccionats al llarg de l'any. El passat 31 de maig en Joan va recollir a un dinar al restaurant Es Cantó els diplomes i copes corresponents de mans del conseller de comerç i indústria, Guillem Camps.

És la primera vegada des de que es fan aquestes convocatòries, que els dos premis es concedeixen a una mateixa persona en un mateix any, ens dona això una mida de la vàlua de Joan Barceló com a escapatista, sens dubta un dels millors de la nostra illa.

Grup d'esplai: Campament d'estiu a Lluc

Quan encara pareix que només fa un parell de setmanes que vàrem viure la gran aventura per la fantàstica illa de Formentera, l'estiu torna a ser aquí per acostar-nos a noves aventures i noves il·lusions.

Enguany, els monitors del Grup d'Esplai hem decidit realitzar el campament d'estiu a Lluc, un lloc fantàstic per poder passar una setmana dins la natura, amb excursions i totes les possibili-

tats que dona el Monestir i els seus voltants.

Les dades d'aquest campament d'estiu seran just abans de les festes de Sant Roc, és a dir, del 3 al 10 d'agost: no hi faltaran, com sempre, els jocs, les vetlades, festes, esports..., el tema que per enguany hem triat per desenvolupar és el de "15 ANYS D'ESPLAI A PORRERES": farem diferents activitats que durant tots aquests anys hem dut a

terme : festivals infantils, Mar i Cel, Diada, Festa de Monitors, concert de Loquillo, etc.

Per apuntar-vos-hi, podeu anar a qualsevol dels monitors del Grup d'Esplai o també al nostre local al quarter de la guardia civil del dia 10 al 20 del proper mes de juliol de les 19'00 a les 21'00 hores.

El que necessitis
per practicar el teu esport

ESPORT ESPLAI

Dilluns horabaixa tancat

Sala 7 Porreres

Tel. 16 83 13

IG FUSTERIA
LLITERAS GARI

Portes i Cuines fetes a mida

C/. Major, nº 61 - 07260 PORRERES (Mallorca)
Telf. 64 71 54

Antoni Mesquida treballa per ajudar el tercer món

Bernat Bauçà

El metge Antoni Mesquida fill de pares porrerencs, -del matrimoni Mesquida Ferrando, impulsor del Museu d'Art Contemporani de Porreres- du a terme una gran tasca per ajudar la gent del Tercer Món.

Des de molt jove, en Toni havia tingut la il·lusió de viatjar a Sudamèrica, fet que va poder dur a terme aquest any passat, i que va aconseguir que tornàs escarrufat, però al mateix temps il·lusionat de comprovar que era mot viable ajudar aquesta gent tant necessitada.

Ara gràcies a la col·laboració d'un grup de bons amics, ha aconseguit realitzar una exposició de quadres i escultures, que han estat un complet èxit de participació i de col·laboració, més de 140 obres, donades gratuïtament, han estat exposades i venudes a la sala d'exposicions de la Banca March de Palma, amb la finalitat de recaptar fons per poder dur ajudes a l'Amazònia.

Gent tan coneguda com Riera Ferrari, Coll Sotomayor, Julio Bala-

guer, Candido Ballester, Llorenç Femenias, Antoni Riera Nadal, Miquela Vidal, Josep Manresa, Josep Miret, Ramón Nadal..., no han dubtat a aportar el seu granet d'arena en aquesta formidable idea, que ha tingut per lema "per sonriure", els organitzadors pensen que "per nosaltres és molt senzill, per ells és massa important" i que "una mica d'esforç per a nosaltres és molt per a ells".

Ara l'objectiu és anar a sembrar

El grup organitzador vol repetir l'experiència de l'any passat de tornar a les zones més pobres del Perú, però aquesta vegada no amb les mans buides, sinó amb les mans plenes d'ajudes dels mallorquins.

Els objectius d'Antoni Mesquida i el seu grup de col·laboradors són molts i variats, i es fonamenten en una gran il·lusió i altruisme en tots els seus actes

-els participants paguen per complet totes les despeses per anar a realitzar aquesta ajuda humanitària.

Entre d'altres coses, volen editar uns llibres que ja han preparat aquí, però que s'editaran allà mateix, que servesquin d'orientació als educadors, fer projectes d'alimentació correcte, aparells d'analítica, vacunes, en definitiva intentar aportar segons paraules del propi Mesquida "no anam a dur peix, sinó que anam a fabricar allà mateix canyes perque puguin pescar tot l'any".

L'objectiu de l'expedició és social i mèdic, ja que el tipus de malalties que solen contreure els habitants d'aquell lloc solen ser mortals, i moltes vegades no passarien amb una bona prevenció: paludisme, tuberculosi, còlera, pulmonies...: realment fa molta de pena veure un nin en terra que es mor de tètans, o les virgueries que han de fer els metges que hi ha per allà per falta de mitjans.

Sabateria - Esparteria

Maria Melià

Carrer l'Almoina, 35 - Tel. 64 74 21 PORRERES (Mallorca)

**PUB RESQUILLS
ES TRUI DE PORRERES**

C/ Pou Florit, 14 - PORRERES

III Jornades teatrals Jaume Rosselló i Verger

Grup Foganya

Tot un èxit amb més de 1.200 persones

Ara fa més o menys mig any que el Grup Foganya va anar a l'Ajuntament per a demanar si el nou consistori continuaria organitzant les Jornades Teatrals. El regidor de cultura ens va rebre dient-nos que dites Jornades s'havien d'enfocar d'una altre manera i que el millor que es podia fer era que les organitzasim nosaltres, cosa que en un principi no ens va parèixer bé, encara que després de pensar-ho la cosa va canviar i decidirem acceptar. No era qüestió de perdre el temps, havíem d'aconseguir els nostres objectius, uns objectius que requerien molta de feina i esforç i que no eren ni més ni manco que de intentar apropar als porrerencs al mon del teatre, un mon per altre banda un poc oblidat pels porrerencs degut a que la majoria de gent que va al teatre va a veure la típica comèdia mallorquina de riure i no pensar, i moltes vegades s'han trobat amb coses ben diferents i han quedat mig astorats ; però això no es excusa ni motiu per no anar al teatre, un teatre per altre banda bò, facil i atractiu i que també fa riure a la gent. **El Grup Foganya** tenia ben clar el que volia, unes Jornades Teatrals facils, atractives i que fesin riure a la gent, així de senzill amb la feina que tot això representa ; cercar grups dins les nostres possibilitats, reunions i més reunions, anar aquí i alla, els progames, la propaganda, les entrades..... amb l'afegitó

de que noltros també preparavem una obra i no ho podiem deixar de banda, tot plegat un caramull d'hores de feina i mal de caps, però que creim que han valgut la pena, perque aquest esforç s'ha vist reconpensat de molt i de mides, i es clar que quan es compleixen els objectius marcats en un principi, val a passar per damunt els entrebancs i les traves que pel camí t'hagin pogut sorgir o posar, i quedar plenament satisfets.

Vàrem quedar satisfets de la resposta del public, encara que sa veritat era que no mos esperasim tanta assistència, **1200** persones en quatre representacions son molta de gent en un poble com el nostre, on la majoria de gent s'en adona dels actes que es fan quan ja han pasat, aquestes persones idò no saben el que es vàren perdre,perque vàrem presentar un Cartell de l'ho més atractiu, interesant, bò, i variat que es puguin inmaginar. **"CANOSTRA"** una comèdia mallorquina que tot i haver quedat una mica desfada, no deixa de ésser una Reliquia dins el teatre mallorquí i a més amb una temàtica avui en dia encara vigent, una comèdia bona i que fa riure a la gent. **"IGUALS Però DIFERENTS"**, sòbren els comentaris, una comèdia d'enredo que va fer riure de valent a la gent que omplia l'auditori municipal. **"Sommi d'una nit d'hivern"**, una comèdia castellana adaptada al mallorquí pel Grup Foganya, una experiència molt bona i enriquidora que creim que de tornar-se repetir es pot millorar, encara que esteim molt contents del resultat final i que la gent que la va veure en general en va quedar molt satisfeta. Aquestes **III Jornades Teatrals** s'han caracteritzat en tres colors ben diferents però que una vegada

mesclats no han quedat gens malament i han donat un bon resultat.

A uns els hi hauràn pogut agradar més que a altres, uns altres no hauran quedat satisfets, alguns diran que no ho sabien, altres mos han donat l'enhorabona, altres que no s'han atrevit, i molts més que no vengueren estant-hi convidats... Però a nosaltres ens es igual, perque em disfrutat i tot mos ha sortit molt be (a aquests que sempre han pregonat per tot arreu que estimen el Grup Foganya i quan veren la mar bruta mos donàren l'esquena i ara peguen potadetes de rencònia i enveja de veure que el **GRUP FOGANYA** rutlli tan be, que els hi donin pel...) i d'això els que formam el Grup Foganya n'esteim contents i orgullosos i per damunt de tot agraits.

Volem donar les gràcies al *Ajuntament de Porreres* per el seu suport econòmic i per haver-nos donat l'oportunitat d'organitzar les jornades teatrals en homenatge al que havia estat el nostre director Jaume Rosselló i Verger. *A Mobles Sorell, a Bàrbara Art, a ca'n Binimelis i a la Fusteria Bernat Bordoy* per la seva col·laboració amb el nostre decorat, i a totes aquelles persones que mos han donat el seu suport simplement acceptant la nostra invitació, moltisimes de gràcies.

Bartomeu Barceló Moll, Perequela

Antoni "Pubil"

Bartomeu Barceló. *Perequela*

L'amo en Tomeu *Perequela* va néixer dia 12 de gener de l'any 1901 a Porreres i després d'haver-hi viscut durant tota la seva vida, morí dia 13 d'agost de l'any 1990 a l'edat de 89 anys.

Es va casar l'any 1933 amb na Maria Llaneras, Serra, amb la qual va tenir tres filles i un fill. Fins que va deixar de treballar va viure al camp, ja que es decidí sempre i des de molt jove a la pagesia.

*En es camp me som criat
d'ofici foraviler
moltes feines les sé fer
i no he anat de mosso a cap.*

Vivia a un lloc pròxim al *Puig d'en Famella*, conegut per *Es Moreis*. Per això quan feien el polvorí del puig ell era l'encarregat de vigilar i guardar aquest lloc durant les nits i el cap de setmana. Ell va dir:

*Quan es personal partia
jo quedava tot sol
sa feina en aquest redol
la feia així com volia.*

Però malgrat que estava prou ocupat amb aquestes feines i les del camp, l'amo en Tomeu també es preocupava per aprendre a llegir i escriure. Cada vespre baixava al poble i el mestre Francesc Llinàs n'hi ensenyava fins que se'n va anar a complir el servei militar.

L'amo en Tomeu era un glosador que podia improvisar una glosa a un moment concret i en resposta a un fet determinat. Un dia, per exemple, quan anava cap a casa seva, madò *Cavallera*, una veïna, li va dir que els caragols que tenia dins la caragolera s'havien buidat i aleshores ell respongué:

*Sa mestressa Cavallera
té es llenyer en es corral
i es dragons li han fet mal
no ha quedat cap animal
dins sa seva caragolera.*

Una altra vegada va fer també una glosa a un veí que trencava ametlles, abans de les festes de Nadal:

*En haver romput es secalls
te faran triar es bessó*

*i si no te'n fan torrò
te cansaràs de fer badalls.*

Els darrers anys de la seva vida no es trobava bé i un dia a una persona que el va anar a veure i li va demanar com estava, respongué:

*Sa bleada va malament
per cuinar en fer lletnies*

*jo ja fa més de vint dies
que m'ha fuita sa talent.*

*Dins aquest món de tristor
estant bons, un mal mos cova,
un poc més vell o més jove
qua tenim sa vida tova
no en queda cap per llavor.*

Aquestes són algunes de les gloses que vaig poder treure de la memòria del mateix glosador o d'algun veí o amic seu i recollir per escrit, ja que ningú no n'havia deixat constància escrita. Ara bé, l'amo en Tomeu també n'escriu, de gloses. Tenia una plagueta que completà l'any 1984 i posteriorment en començà una altra. Amb aquestes plagues ell ha deixat un testimoni de la seva vida als seus familiars, així com de la seva visió personal del temps passat i del present.

Aquests canvis que va viure al llarg de la seva vida foren una font constant d'inspiració per al glosador.

*Quaranta hores de treball
ara fan cada setmana,
més hores sa llei no ho mana
i abans no acabaves mai.*

*Avui fa bon treballar:
un tractor per llaurar;
per segar, recol'lectora;
per a sa palla, embaladora
i sacs per posar-hi es gra.*

*Sa gent pobra vivia
baix des mando des senyor.
Això d'assegurar-lo,
en aquell temps no existia,
quan volia et despedia
sense cap explicació.*

*Temps antic a dins Porreres
quan votaven s'Ajuntament,
abans de venir es moment
d'anar a votar lliurement
te paraven ses llenderes.*

*Si eres veïnat d'un senyor
ja te l'havies carregada
perquè es vot te demanava
i si no l'hi donaves, te negava
es permís que abans te dava
d'entrar dins sa possessió.*

També n'escribí un bon nombre dedi-
cades a la seva família o que hi feien
referència.

*En acabar sa Quaresma,
Pasqua se presentarà
si volen venir a dinar
i els agrada es menjar
se n'aniran ben panxa plena.*

*Ma mare quan se morí
jo tenia vuit anys complits,
i ho he pensat molts de pics
que de deixar fills tan petits,
segur que es seu cor se'n ressentí.*

Algunes també les escriví a la seva
madrastra, amb tot el sentit de la parau-
la, ja que les relacions que mantenien
no eren molt bones.

*Per viure en el món no basta
defensar es temps que ha vengut.
He trobat lo que he volgut
i Déu m'ha enviat salut
i he aguantat com he pogut
quaranta anys una madrastra.*

*Jo li servia d'estorb
i se'n cercava desfer,
però no li va anar bé,
no va poder matar es corc.*

Amb les seves gloses deixa constància
que ell era un home al qual li agradava
anar al bar de tant en tant i beure algun
tassonet de vi amb les menjades.

Sa Quaresma ara ens governa
i jo la vull respectar,
no som molt des dejunar,
però si vull glopejar
no vaig cap a sa cisterna.

Duc a damunt ses espatles
vuitanta-set anys d'edat,

*i si em trob en bon estat
és perquè no m'he aturat
de beure vi de Can Carles.*

També són freqüents les gloses que
ens mostren la seva visió sobre la
joventut i el seu comportament.

Es jovent d'avui en dia

*disfruta de llibertat.
Quan surt ja ha preparat,
tapament per si plovia
i dins es cotxo passaria
sa nit fins que fos de dia
si hi hagués necessitat.*

*Venga beure i fumar
asseguts a una butaca,
si a sa roba se fan cap taca
sa mare els hi rentarà.*

Finalment vull fer referència a aquell
grup de gloses que escriví per plasmar
la seva experiència personal sobre l'en-
velliment de les persones i la vellesa.

*Es qui mengen pa de nocés
s'ho passen més bé que reis,
i ets homos en tornar vells
les ve just caminar amb crosses.*

*Quan m'envesteix sa tossina
no puc enganxar es so,
despert aquell que està bo
i sa malaltia que tenc jo
es metge no l'endevina.*

Aquesta és una petita mostra d'un
ampli aplec de gloses, la majoria de les
quals l'amo en Tomeu ens deixà escri-
tes a unes plagues i que superen les
300 gloses.

BAR CA SA VIUDA

Especialitats:
"Callos", frit i llengua

C/. d'en Veiet, 1 - Tel. 64 70 57 - PORRERES

La cosa nostra, la camorra, “lo nostro”: La por a la llibertat

Blai Bonet

El món no és únicament els titulars dels periòdics... Per què se tengui sempre en compte aquesta realitat, aquí, ara, és necessari o convenient començar per una escena que fa pell de gallina. És l'escena que ara ve.

A Santanyí, des de 1939, cada any, el dia de Nadal, a l'hora de dinar, un home del pla de Mallorca ve al poble, va a una casa benestant que està a un carreró cèntric, i diu a l'amo:

-Com que mon pare no ha pogut venir, perquè vós el vàreu matar al cementiri de Porreres, he vingut en nom seu a donar-vos els molts anys. Que passeu unes bones festes. Fins l'any que ve.

En el darrer Nadal, l'any passat vull dir, aquest amo de Santanyí estava

ingressat en una clínica de Ciutat. Un jove del pla de Mallorca va anar a la clínica i va dir al que jeia a un dels dos llits de l'habitació:

-Com que mon pare no ha pogut venir perquè l'any passat se va morir, vènc a donar-vos els molts anys en nom del meu padrí, que vós vàreu matar al cementiri de Porreres. Que passeu unes bones festes. Fins l'any que ve.

A Sicília, la màfia ha adoptat des de sempre el nom de “Cosa Nostra”. Al sud d'Itàlia, i a Nàpols, té per nom “La Camorra”. Quan el cap principal d'una “família” de la màfia, “il capo”, “il padri-no”, volen nomenar un successor, trien el seu jove preferit, el qual, a partir de la seva designació oficial, serà conegut amb el nom quasi sagrat de “EL PAS-

SERELL”. “Il Padrino”, davant tot el comitè executiu de la COSA NOSTRA, consagra “el Passerell”, donant-li tres besades fortes a la boca, “sulla bocca”...Amb tres besades, li tanca la boca...

Don Gabriel Canyelles, il Padrino de “Lo Nostro”, ha designat i elgit el jove Jaume Matas com a el seu “Passe-rell”. Don Jaume Matas és “El Passe-rell”...

NOTA: L'article del poeta i escriptor Blai Bonet, va esser publicat originalment al Diari de Balears del 8 de juny passat.

Un padró de Porreres de l'any 1822

Maria Barceló i Crespi

Segons notícia apareguda al Diari de Balears el passat dia 7 de juny s'ha retrobat un llibre corresponent a un padró de Porreres del 1822. Bona notícia, bé va recuperar documentació.

Ara bé, el que sorprèn és que els propietaris -que no sé qui són- només

el deixin per fotocopiar. Aquests propietaris, aferrats al sentit més fort de la propietat privada, haurien de saber que aquest llibre era de l'Ajuntament i que qualcú -qui sap qui i quan- els va sustreure i se'n va apropiari indegudament durant o abans del 1868, és un docu-

ment públic, el seu lloc natural seria retornar a l'Ajuntament. Una actitud loable seria que el donassin o en tot cas el dipositassin. Però això de només deixar-lo fotocopiar ...

.....

Premisses en l'aventura subterrània

Rafel Picornell Serra. El que escriu damunt la terra

Voltants de la possessió de Son Lluís Gros. Març del 1793.

L'espessa calitja dematinera que encara havia pogut evitar el clarejar de sol feia que, els arbres caiguessin solitàries gotes d'aigua que s'escampaven per damunt les espatlles d'en Joan Garamet, que anava ranquejant la cama dreta pel bosc baix, amb dues cordes de cànem passades per cada braç. Ja no tenia ganes de caminar més i menys d'entrar dins el forat de fosca negra. No és que no li agradàs ésser per allà, però justament aquest diumenge un carro davallava a Porreres, ara hauria d'estar tres setmanes a la finca esperant un lloc pel seu passatge.

El lladrar sobtat de la parella de cans que el seu amic aguantava amb cadenes el va fer treure dels seus pensaments. Havien arribat a la cova que els havia dit el senyor.

Sabien ja de la existència d'almanco dues gran coves dins el terme de la possessió però el que s'amagava allà dins no ho imaginaven. A l'entrada de la cova qualcú hi havia penjat dues pobres gallines de les soques dels dos ullastres que quasi tapaven el forat. Una, desgraciadament, ja era morta i l'altra, amb la seva escai-

nada constant, ara més amb la proximitat dels dos canots, havia fet venir molts d'animals salvatges que queien, irremissiblement dins la cova, ja que la boca començava quasi a l'indret dels capserats del penyascal que allà hi havia.

fugit de la finca encaçant un ca bord que aquests dies rascava amb ella. La cussa havia d'ésser el futur regal a la seva filla petita Margalida.

L'amic d'en Joan, en Tomeuet, que no era ni més ni pus que un homenàs

de devers divuit pams amb les espatlles caigudes i uns braços musculosos que li penjaven feixugament a cada banda, era robust amb complexió d'onso. El seu ample pit pareixia una manxa quan respirava. Va pegar una forta estirada a la cadena dels cans per fer-los callar.

Amb una ràpida ullada veren que dins el forat hi havia enfosquiment per amagar qualsevol cosa. En Joan, el més decidit, va amollar les cordes damunt les penyes i amb dos talls de ganivet va alliberar l'estormeida gallina que va caure enterra aletejant.

-Els cans estan com a nerviosos, Joan!-Va dir en Tomeuet amb veu aspre aguantant els dos animals per la cadena que els envoltava el coll.

En Garamet va fermar suaument la bossa de pell que duia darrera a un tros de corda prima i, poc a poc, la va fer davallar pel forat. Després d'haver pegat quatre crits per tran-

quil·litzar-se que allà dedins no hi romania ningú, i quan en Tomeuet fermà els cans i havé embolicat les cordes gruixades d'en Joan al tronc de l'ullastre va anar davallant ben aferrat

Dibuix: Vicenç Sastre

La feina encomanada pel senyor a través del missatge, que havia avisat a trenc d'alba a n'en Joan, era que ells dos havien de cercar prop del forat una cusseta que presumiblement havia

al mateix temps a les pedres fins que va fer peu; hi havia restes d'animals que havien mort a la caiguda i un parell més voltant voltant.

-Tomeu! Tomeu! has de romandre devora el forat. Ulls oberts i orelles dretes! m'has sentit bé!-Va dir en Joan cridant-li més fort de lo comú.

Tot d'una es va d'haver de llevar el gipó i la camisa degut a la calima que allà dins hi havia. Un punt d'olor d'humitat i de lloc tancat. Es va acotar i va treure dedins l'esquinçada bossa de pell la capseta amb quatre cares de vidre amb la espelma gruixada enmig. Llavors va agafar el que quedava de la recollida del bolet d'esca i va fer amb la mà una pasta maleable que va acostar a la metxa, bastant dos cops a damunt la roca amb el pedrenyal per que apareixes l'espurna blavenca que la va fer prendre, servint d'encenall a l' espelma i omplint de llum les tenebres de la cova.

Alçà el fanalet per l'ansa enrevoltada de cotó perquè no cremàs i amb dues fletomies va començar a ficar-se capa l'interior.

-Ai!, el senyor havia d'haver baixat, el senyor i la senyora! refotre! Anava ben alerta, balancejant suaument el fanalet, de no trepitjar amb les espardenyas cap relleix humit ja que ben segur llenegaria de cop. Coixejant i resant un parenostre mentalment va començar a caminar.

El primer obstacle gros va ésser un altre desnivell on va haver d'anar a cer-

car un altre boci de corda de devers vint pams. Així, emprant un braç i ajudat per l'escassa llum del fanalet va aconseguir davallar.

Li va sortir un tros de cançó que va esbatre amb un fil de veu:

Tranquil homenet que el camí és feixuc

ves tira a tira...sense gens de por
i no vulguis que la gent et digui poruc

perquè ets un home sencer i bo.

I amb això la candela va fer un insigne d'apagar-se. Ell es va notar massa prest cansat i fatigat, era que hi havia d'haver una gran manca d'aire. Apart d'això no hi havia cap rastre ni animal ni vegetal, sols el renou de les gotes d'aigua que caien espanyaven els raonaments de'n Joan Garamet.

Però la cova...Quina meravella! Va quedar esbadelit de la profunditat i de la bellesa que contemplava. Milers de degotisos, caramells i cucarells de pedra acabats en punta de totes les gruixes, tamanyes i formes, colors que anaven del negre passant per tota la gamma dels marrons fins el blanc, tatonaven tota la volta de la cova que no tenia fi...

Si la cussa havia caigut allà dins i havia començat a trescar, era ja impossible de trobar-la.

Afortunadament la cama dreta ja no li molestava tant, però la candela es volia tornar apagar adesiara. Havia arribat a un lloc que no es podia fer

més lluny. Ara la falta d'aire ja era ostensible i el llum de l'espelma era més que insuficient.

Va cercar un poc més, ara ja amb un poc de por, anant alerta a no ferir amb el cap els degotalls, no tenia ganes d'afegir cap bony més a la seva grope lluda closca.

Estava pujant així com podia el segon desnivell quan va sentir que defora els cans tornaven lladrar i en Tomeuet que cridava tot engrescat:

-Joan, Joan! surt tot d'una que ve el senyor amb na Margalideta, ve el senyor Joan! i duu la cussa!-Li deia en Tomeuet tot lo fort que podia cridar per damunt el renou que feien els cans.

Tot un cabermoni hi havia allà dalt. En Joan pegà bufada a la candela del fanalet on el ferro abofegava de la calor i un pic que el d'allà dalt va haver pujat la bossa de pell va començar a enfilarse per la corda.

Després de la foscor de la cova, defora tot era un esclat de llum Va omplir els pulmons d'aire i s'espolsà la terra que s'havia aferrat. El senyor li va explicar a ell i a n'en Tomeuet que no s'en podia avenir, que la cussa l'havien trobada a la possessió de Son Vallets, bruta i plena d'escarrinxades de correr per foravila.

Era diumenge i la vida seguia. La cova davall terra, amagada i lluny de la claredat diürna. Segur que l'aventurer subterrani no ho oblidaria mai.

ASSESSORIA LABORAL I SEGURETAT SOCIAL

JAUME VIDAL BAUÇA

GRADUAT SOCIAL, COL. N° 298

Assessorament a l'empresari, treballador i pensionista.

C/ des Vent, 6 - Tel.: 16 80 38
(horabaixes)- PORRERES

ESTANC
CA NA JAUME

Tabac - articles de regal - papereria
llibres i tota classe de revistes i diaris

Carrer Sol n° 23 - PORRERES

25 anys a i amb l'agrupació cultural

Maria Barceló i Crespi

Sembla com si fis ahir qual un grup de persones vàrem esser cridades a una reunió la qual havia de ser el punt de partida de l'Agrupació Cultural de Porreres. Ara, quan celebrem el vint-i-cinquè aniversari, no puc deixar d'expressar la meva alegria i satisfacció perquè aquesta entitat cultural dia rera dia i any rera any ha estat present en la vida quotidiana del poble travessant més d'un entrebanc, més d'un moment de fosca, però n'ha sabut sortir i tal vegada més esponerosa que mai. I ja són 25 anys.

Si m'atrevesc a manifestar a través de les pàgines de la seva revista aquesta opinió, ben segur personal i subjectiva, és perquè jo era a aquella reunió i he estat al llarg de tot aquest temps sempre al costat de l'Agrupació Cultural. No l'he abandonada perquè som fidel a les idees i a la meva cultura. He participat vivament en gairebé totes les seves activitats (cursos, conferències, excursionisme, festes, ...) llavors i encara ara.

A l'hora de fer balanç veiem tantes activitats organitzades per la nostra Agrupació. Estic ben segura que no ha estat feina de bades. Ans al contrari doncs ha mantingut ben encesa la flama de la cultura quan de vegades ningú li tenia. Sols per això ja mereix tot el meu reconeixement i consideració.

Que així sia i per molts anys!

Voldria fer un aclariment a propòsit d'unes paraules publicades al passat número de LLUM D'OLI, a la pàgina 25. Aclariment que queda justificat, pens, perquè he viscut d'aprop la trajectòria de l'Agrupació Cultural des dels inicis fins avui. Vull puntualitzar sobre un punt del qual amb molta seguretat no hi ha constància escrita. El lector que s'ho agafi com si d'un record de llibre de Memòries es tractàs.

No sé perquè l'Agrupació no es va fundar com a delegació de l'Obra Cultural Balear. Això no obstant, he de dir que un matí de meitat de la dècada dels setanta (no ho puc recordar amb precisió), l'apotecari Climent Garau i Arbona em va citar als seus laboratoris del carrer de Caro de Ciutat. Aleshores ell era president de l'Obra Cultural Balear. Supòs que em va cridar per amistat però també perquè era coneixedor de la meva estreta vinculació amb l'entitat porrerenca. Jo era i som ben amiga de la família perquè la seva dona na Camil.la Blanes i Sureda va esser companya meva de carrera. En Joan Verger (molt amic de l'apotecari) aleshores ja no era el nostre president. En Climent en va plantejar la incorporació o filiació de la novella Agrupació Cultural en el si de l'Obra Cultural com a una delegació més. Parlàrem llargament i al final tant ell com jo fórem de l'opinió que no calia canviar res perquè una i altra entitat pretenien els mateixos objectius i lliutaven i s'esforçaven per les mateixes coses. Per altra banda, ja que l'Agrupació Cultural havia conseguit l'aprovació d'uns Estatuts, tenint en compte el difícil que era aconseguir uns Estatuts d'associació per part del Govern Civil d'aquells anys, ben estava així. Vaig trasmetre a la directiva de l'Agrupació aquestes paraules i mai més s'en parlà.

Crisi al Govern Balear; un fastigós carnatge

Ferran Ribas

Som molts els habitants de les Illes que estimam ferm la nostra terra, i així i tot suscrivim les paraules de la frustrada consellera de turisme, Ina Martínez. Com ella, estam empegueïts de pertànyer a aquesta comunitat i d'haver de patir les conseqüències de les miserables polítiques que atien la ja permanent crisi del Govern Balear i del Partit Popular illenc.

No vull aprofitar aquest espai per un comentari mesurat, per una crítica subtil, perquè no hi diu gens. De la mateixa manera que no esbocinam el cadàver d'una bèstia amb un bisturi: usam estris més contundents. En aquest cas encara podem anar més anllà: el cadàver objecte de la nostra dissecció -grup parlamentari del PP i voltants- a assolit un grau de putrefacció tal que es desfà en quatre grapades. Que hem d'anar a perdre el temps, si pegant una estiradeta es separen els membres de la còrpora i just ficant els dits dins del ventre obert ja vessa fora el budellam pudent!

No hi ha massa que destriar, l'amo torna a ésser aquí, si es que mai era partit. És la història de sempre de caciquisme poca-vergonya i dels llepaculs que amb la seva submissió interesada el fan possible. Un digníssim president, Soler, llevat del mig i el seu Projecte de País capolat pels qui s'havien asustat amb allò del síndic de comptes controlant l'hisenda (pública?) i amb allò dels controls a les empreses (públiques?); amb allò de les incompatibilitats d'alts càrrecs, i amb allò de la planificació urbanística i mediambiental; és a dir, amb tot allò que els hi impediria seguir xuclant de les familiars i rosades mamelles de qui tots massa bé coneixem: el presumpte. Per no parlar de qüestions culturals, on l'opció de l'eivissenc Joan Mari era una opció il·lusionadora pels qui vivim la nostra llengua, ben al contrari pels qui fan tot el possible per matar-la.

Sí. N'hi ha que diuen que l'espectacle l'lefiscós que hem contemplat és una lliçó de democràcia. Una manada

descervellada de vassalls pasturats pel presumpte, volguent controlar al president. Arribats a un cert punt, quan l'inconscient cadell ja no fa cas al canot i es desmana... cap a l'escorxadador s'ha dit!

No s'ha produït a les Balears el procés que sí s'ha donat a Espanya, fins un cert punt; la substitució dels vells momios per una classe política nova, més o manco presentable segons el cas. Adéu a les esperances de Soler, Martínez, Mari i altres dignes representants d'una opció de futur. Aquí l'amo, el presumpte, segueix manant. I els seus actes es volen emparar en una ètica, en una moral, en un ideari polític fonamentat en l'humanisme cristià. Quin oi!

Foto VIDAL

Porreres

FOTOGRAFIES D'ESTUDI
REPORTATGES DE NOCES, BATEJOS, COMUNIONS
AMPLIACIONS I REPRODUCCIONS

*Bartomeu Ferrando i Ballester
Guillem Soler i Vanrell*

ECONOMISTES

Assessoria Fiscal - Compatibilitats - Assegurances

C/. Nuño Sanç núm. 11 - 1er A
Tel. i Fax 16 81 56 PORRERES

Futbol. Segona Regional

U. Esportiva Porreres.

	victòries	empats	derrotes
casa	10	5	2
fora	9	3	5

Trenta-un han estat el jugadors emprats per l'entrenador G. Torrens durant tota la temporada, comptant els jugadors juvenils que hi han anat convocats. Els qui han rebut la major confiança de l'entrenador han estat els defenses, que han jugat quasi la totalitat dels partits. Miquel Torrens, Miquel A. Julià, Bernat Mesquida i Jaume Blanch. També a la porteria en Juan C. Sogorb ha jugat la totalitat dels encontres. A la zona mitja José F. Álvarez ha estat el més utilitzat, seguit per Ramon Bauzá, José Rodríguez, Baltasar Ferrer, Joan Morlà, Joan Obrador i Miquel A. Moll. I a la davantera en Manolo Garcia i David Gornals principalment. Durant les darreres jornades s'han fitxat una sèrie de jugadors per tal d'intentar fins l'últim moment l'ascens de categoria.

Després de realitzar una molt bona temporada, l'equip porrenenc quedà classificat el quart lloc per darrera dels equips de la zona de Calvià. La superioritat d'aquests equips i algunes punxades dels porrenencs en alguns encontres, ha impossibilitat una millor classificació i a tal vegada els ha privat d'aconseguir l'ascens de categoria.

Els homes entrenats per Gabriel Torrens Marquès es varen mostrar

intractables en bastants d'encontres, aconseguint golejades significatives, com l'1 a 6 en el camp del Campanet o un 6 a 1 en el camp de Ses Forques enfront del Sta. Maria.

Els 65 punts en 34 partits demostren el bon bagatge de l'equip, totalitzant 19 victòries i vuit empats i tant sols set derrotes. L'equilibri de resultats tant fora com a casa diuen molt a favor de l'Unió Esportiva Porreres, un dels conjunts més regulars de la categoria.

Bàsquet

Pau Mora i Sitjar

El passat divendres dia 7, va tenir lloc al restaurant Es Centre el ja tradicional sopar de fi de temporada del Club Bàsquet Porreres. A més de la totalitat de la plantilla de jugadors i l'actual Junta Directiva, vàrem poder comptar amb la presència d'antics jugadors, col·laboradors i directius que tant d'anys

han fet feina i costat en aquest projecte fet ja realitat, que precisament comença en el Bar Centro ara fa dotze estius.

L'acte acabà amb l'entrega del trofeu al màxim anotador, que aquest any fou per en Bernat Mesquida Català, i amb unes paraules de l'actual directiva on quedaven reflexades les ganes de

tornar a enllestir la propera temporada amb gran il·lusió.

Moltes de gràcies a tota la gent que al llarg de l'any s'ha preocupat de dur endavant el bàsquet a Porreres.

Molts d'anys i fins aviat!.

Antoni Tous ens ha deixat

L'esport Porrerenc perd un gran impulsor

Aquest passat mes de maig, va morir Antoni Tous, persona molt coneguda en el nostre poble, perquè feia molts anys que es dedicava a l'ensenyament a Porreres. Cal dir que encara que no hagués nascut a la vila va ser un bon porrerenc, un home sempre preocupat per millorar la qualitat de vida de Porreres.

Soci de l'Agrupació Cultural, va ser president de l'Associació de Pares Verge de Montision, però, sobretot, era conegut com a pintor: va realitzar nombroses exposicions a diferents pobles de Mallorca, i va impulsar sempre l'esport escolar, i va fer que, en moltes d'ocasions, els equips del col·legi, aconseguissin bones classificacions en els esports escolars.

En Toni va ensenyar i fonamentalment va donar a conèixer una bona diversitat d'esports entre els nins i joves de Porreres: bàsquet, futbol, voleibol, balonmano...; i en moltes d'ocasions li sentien dir que era una llàstima que quan aquests nins i nines acabaven l'escola no hi hagués una continuïtat; sense dubte, una sensible pèrdua que esperam que no afecti l'esport porrerenc. Que descansi en pau.

Fe d'errades

A l'article de Damià Duran titulat Cas Frarins: una indústria agrícola rellevant publicat al darrer número d'aquesta revista s'ha de corregir una errada. Al final del primer paràgraf diu: "...i per tant, la creació com a ferreria artesana és anterior a 1854". Cal que digui: "...i, per tant, la creació com a ferreria artesana és anterior a 1883", i donam com a bona la data de 1854.

Temps d'estiu

Un temps era un temps. Sí, sempre ha existit això que en deim estiu, però un temps era un temps. Fa molts d'anys -tal vegada no tants- l'estiu bé podia caure dins aquest període que comença amb els sequers d'albercocs i s'acaba amb la verema. Era el nostre un poble agrari amb una ben particular tradició marinera, que anava de la maregassa impetuosa dels canyissos estesos, una mar encesa, color foc, de albercocs escumejants; fins a la suau marejola dels ceps arrengrerats, oferint en onades regulars els fruits del vi als mariscadors que els rebien en les seves portadores.

Érem idò, un poble, una gent, que marinejava amb els peus en el terror; les arenes eren massa lluny.

Ara, avui, qui més qui manco, en du, d'arena, per les espartnyes. La Colònia o Ses Covetes són a mitja horeta de camí, quasibé la meitat si l'individu és jove i té el delit de la velocitat i alhora té un bon cotxe o moto. Quins dilemes hamletians!

I a molts (per desgràcia no és el cas de tots) no els faltaran els duros: hi ha doblers pel xalet coquetó i n'hi ha per la moto de gran cilindrada, i si el papà no vol amollar tots els doblers necessaris, sempre aquest padrinet o padrineta que tant ens avicia amollarà el cabal que faci falta, del seu raconet de la vequès.

És l'estiu un període per gaudir de la vida, pel descans, per la frivolitat, no sempre ha estat així, i avui en dia encara seria convenient guardar qualche estoneta per la reflexió. Parlem amb els nostres padrins, amb els nostres pares, ben segur que molts d'ells no arplegaven pols a l'era per gust, sinó per la pura i dura necessitat, es per ells que ara les nostres espatlles -igual-

ment morenes, bescuitades, però per motius ben diferents- arpleguen nivees i coopertones i no pols; és per ells que ara estam escoltant la cansión del verano en lloc de les cançons des batre. Després de parlar amb ells, pensem en el que hem guanyat. Però alerta! pensem també en el que hem perdut. La sal de la suor de feinejar, seguint els cicles agraris ens diu d'on venim, no sé si la sal dels oratges de la platja, i el mes de vacances, ens explica a on anam.

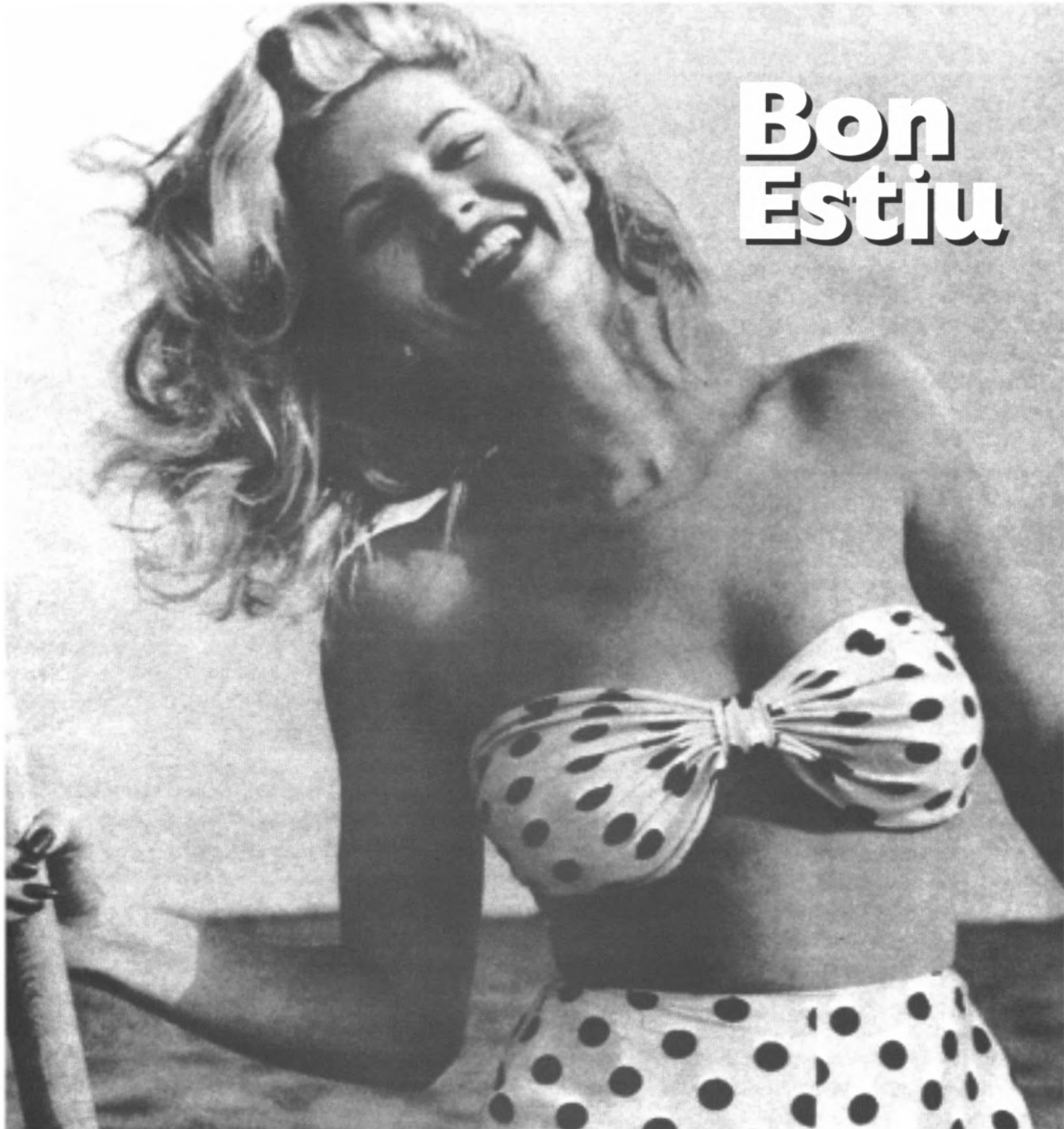
Feta la reflexió, descansem la vista. No hem trobat imatges que donin testimoni de estiuejants pagesos d'aquells temps, mostres d'un glamour de rostoll, per entendre'ns. Hem hagut de basquejar a arxius de fora poble. El

senyor de la foto, un tal Mitchum, va ben alerta a banyar les seves sabatetes de pell. Va vestit i pentinat de manera impecable, però ens podem jugar el que volgueu a que no distingeix entre albercocs caninos i de galta, raïms manto negro o fogoneu. No es pot tenir tot a la vida.

A la senyora del calendari no li farem cap retret, sols direm que no es Elke Sommer i que no porta el bikini que aquesta nòrdica va mostrar, per primera vegada en la història del cinema espanyol, a Bahía de Palma, pel·lícula rodada, com bé és pot deduir, a Ciutat, als anys 60. Ho sentim, no tenim el telèfon ni de l'una ni de l'altra, però pensau que per elles el temps també ha passat.

Bon Estiu

JULIOL

1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

AGOST

			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

Acte d'homenatge als músics jubilats de la Filharmònica organitzat per la secció de Teatre i Música de l'Agrupació Cultural Mont-Sion. Maig 1972.

Foto: Col·lecció particular de *Macià Lladó*

FILA DE DARRERA, D'ESQUERRA A DRETA.

Bartomeu Juan Picornell *Magarola*, Miquel Barceló *Patiller*, Macià Lladó *Ca na Pobra*, Margalida Julià *Can Puli*, Agnès Sitjar *Can Pistola*, Rafael Ferrà Gomila (+)

FILA DE DAVANT, D'ESQUERRA A DRETA.

Joan Mayol *Caragol*, Joana Mates Segura, *Ca na Gelada*, Antoni Fiol *Can Fiol*, Biel Cerdà *Pina Can Celos*, Bartomeu Barceló *Porret*.